

בית משפט לעניני משפחה בירושלים

21 ינו 2018
62665-03- ,54093-03-16
21871- ,21847-02-16 ,16
02-16

תוקפו של הסכם ממון שלא אושר

מנחם הכהן

סגן הנשיא

ל' ס'
ע"י עו"ד רחלי שור
עו"ד אריאל ניימן

תובעת

- נגד -

א' ס'
ע"י עו"ד שלמה סירקיס

נתבע

פסק דין

1. מונחות בפני ארבע תביעות בין צדדים אלה. תביעת מזונות, משמורת ורכוש שהגישה התובעת, ותביעה למשמורת משותפת שהגיש הנתבע.

1. הצדדים שבפני נישאו בשנת 2008, כאשר ביום 15/2/2016 הגישה התובעת תביעת גירושין לבית הדין הרבני האיזורי בירושלים.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

1. את תביעותיה לבית משפט זה הגישה חודש ימים אחר כך, ובפרק זמן זה הגיש גם הנתבע את תביעתו הוא.

1. לבני הזוג שלושה ילדים: ..... שהינה היום כבת 9, ... בן ה- 7, ו..... בן ה- 6.

1. לטענת התובעת ביום שבת 6/2/16 הייתה לנתבע התפרצות זעם קשה במיוחד והיא הסתגרה בחדר, התקשרה למשטרה וניתן צו הרחקה כנגדו. עוד טענה כי המשטרה מצאה בדירה "כמויות גדולות של סמים".

1. לדבריה, אירוע זה היה הקש ששבר את גב הגמל, שכן "כמעט לאורך כל שנות נישואיהם חוותה התובעת אירועים חוזרים ונשנים של אלימות. היא ניסתה לסייע לו להיגמל מהסמים, אך הוא סירב לקבל טיפול גמילה מסודר והמשיך בהתפרצויותיו האלימות".

1. בדיון שהתקיים ביום 11/2/2016, בבקשת התובעת במעמד צד אחד ליתן צו הגנה לטובתה, טענה כי באירוע הנ"ל קילל אותה קללות גסות ובאירועים קודמים איים עליה, על אחיה ועל הוריה. עוד הדגישה, כי הוא מעשן סמים קלים גם בבית, הגם ש"עם הילדים הוא בסדר גמור, אבל הוא אלים ותקיף איתי בנוכחותם". בדיון שנערך ביום 17/2/2016 הסכימו הצדדים לעבור בדיקת פוליגרף הדדית, שתוצאותיה היו כי הבעל אכן הביא הביתה שלוש אדניות של סמים קלים, אולם כשהתנגדה לכך האישה הוא הוציא את האדניות מהבית, כן העלתה הבדיקה כי הבעל לא אמר לאישה כטענתה כי הוא עוסק במכירת סמים.

1. באותו הדיון הגיעו הצדדים להסכמה, כי הבעל מרצונו לא יכנס לדירה, לא ינהג באלימות מכל סוג שהיא כלפי המבקשת, כאשר נקבעו הסדרי התראות זמניים בינו ובין הילדים, חלקם בדירה.

1. בדיון שהתקיים ביום 4/6/2016 התנגדה התובעת להצעת בית המשפט לה הסכים הנתבע, כי הצדדים יתגרשו לאלתר, האישה תוותר על כתובתה ועל תוספת כתובתה, ויקבע מועד הוכחות אחד ויחיד לדיון בסוגיות המזונות, המשמורת והדירה.

1. לפיכך התקיימו שתי ישיבות הוכחות בנוגע לשלל התביעות בהן העידו הצדדים ופקידת הסעד.

תביעת המשמורת:

1. כאמור, בדיון שהתקיים ביום 17/2/2016 הגיעו הצדדים להסכמות בדבר הסדרי התראות זמנים בין האב לילדיו, חלקם בדירת המשפחה.

1. ביום 21/4/2016 הגיעו הצדדים להסכמות נוספות ביחידת הסיוע, ופקידת הסעד הגישה תסקיר לבית המשפט ביום 8/12/2016.

1. בכתב תביעתה טוענת האם כי כל השנים היא זו שהתמסרה כל כולה לטיפול בילדים, ובמיוחד לבן ..... הסובל ממום נדיר במערכת השמיעה ולו צרכים מיוחדים.

1. לדבריה, לאור "האישיות המורכבת ומסוכנת של הנתבע, הוא אינו מסוגל ואינו ראוי להיות משמורן של הילדים". היא מזכירה את הסמים שנמצאו בדירה, את תוצאות בדיקת הפוליגרף, והוסיפה וטענה, כי יש לו רקע של אלימות גם כלפי אחרים.

1. מנגד טוען האב, כי הוא מעורב מאוד בחיי הילדים, מצוי בקשר רציף עם מוסדות החינוך, הם קשורים אליו ואוהבים אותו, הגם שהתובעת עושה כל שביכולתה כדי להרחיקו ממנו.

1. לדבריו, יש לה קשיים בתקשורת ובהתנהגותה עם הסביבה, דבר המקשה על הילדים להתנהל עימה. יש באמתחתו מסוגלות הורית הנדרשת לטיפול, השגחה והחזקה של הילדים, הוא אב אוהב ומסור, משמש עבורם דמות משמעותית וחיונית, ולפיכך יש לקבוע משמורת משותפת.

1. בכל האמור לשימוש בסמים, הוא מודה כי תקופה ארוכה אכן עישן סמים קלים, אולם לדבריו מאז ראשית ההליכים הוא חדל לחלוטין מלהשתמש בכך, ומצוי בפיקוח מעבדתי אחת לחודש.

1. תסקיר פקידת הסעד מיום 8/12/2016 שהוגש לבית המשפט, ממליץ כי משמורת הקטינים תוקנה לאם, אך לצד זאת הסדרי שהות מאוד נרחבים של הקטינים אצל אביהם.

1. בשלב הראשון ממליץ התסקיר, כי הילדים ישהו אצל האב בימי שני ורביעי עד הערב וזאת בדירת המשפחה, ואילו בסופי שבוע הם ישהו אצלו כל סוף שבוע שני, כאשר אחת לחודש השהות תהיה בדירת המשפחה.

1. בשלב השני, לאחר שתהיינה הסכמות בעניין הדירה, הילדים ילנו אצל האב בימי שני ורביעי וכן כל סוף שבוע שני.

1. אומרת פקידת הסעד בתסקירה, כי בין ההורים קיים קונפליקט סוער והילדים חשופים למתח הרב הקיים והמתמשך בין ההורים ונפגעים ממנו. כתוצאה מהסכסוך המתמשך הילדים חווים אי וודאות משמעותית באשר לעתידם, והדבר משפיע על מצבם הרגשי ועל יכולתם להתמודד עם משבר הגירושין.

1. פקידת הסעד אומרת, כי לכל הילדים קשר משמעותי וחזק עם האב, ובייחוד הדברים אמורים לגבי הבת ..... שבינה לבין האב קיים "קשר מיוחד". אומרת פקידת הסעד, כי התרשמה כי האב הוא אדם טוב לב, רגיש בכל הקשור לילדיו בכל נימי נפשו, קשר שמתבטא גם הלכה למעשה בטיפול בהם ובמעורבות בחייהם, תוך שהיא מתרשמת מיכולות הוריות טובות שלו. בכל האמור לשימוש בסמים, אמר לה האב כי מדובר בסמים קלים, שאין הדבר פוגע בטיפקודו או בהורות שלו, ולאחרונה דיווח לה כי הפסיק את השימוש בסמים והציג בפניה בדיקות מעבדה כי אלה הם פני הדברים. פקידת הסעד גם לא מיחסת חשיבות לאירועים הפליליים בהם היה מעורב האב לפני שנים רבות.

1. אומרת פקידת הסעד, כי קיים שוני בין דפוסי ההורות של השניים, שיתכן ויש בהם דווקא להשלים האחד את השני. האם יותר סמכותית, מציבה גבולות, מטילה משמעת תוך הקפדה מירבית על סדר, ניקיון ולימודים, בעוד האב מעניק חום, אהבה, פינוקים, תוך שמשיג מטרות חינוכיות בדרכי נועם.

1. לגבי האם אומרת פקידת הסעד, כי מדובר ב"אישה רצינית, אסטרטגית ואינטלגנטית, מסורה מאוד לילדיה, ואינה חוסכת כל מאמץ על מנת לקדם אותם ולדאוג להתפתחותם התקינה. יחד עם זאת הורתה מתאפיינת בסגנון הורות מעט טכני, סמכותי ונוקשה". עוד אומרת פקידת הסעד, כי בכל האמור לסכסוך הגירושין "ל" מציגה עמדה לוחמנית, בלתי מתפשרת, וגורמת בכך להתמשכות הסכסוך.

למרות של" מודה שהילדים קשורים מאוד לאב ונתרמים מאוד מהקשר הזה, היא אינה תומכת בקשר נרחב של הילדים עם האב, להתרשמותי מתוך צורך בשליטה, ויתכן שגם מתוך מניעים נוספים".

1. שני ההורים מתרשמת פקידת הסעד "הינם הורים טובים ומסורים עם יכולות הוריות טובות, וכי הילדים קשורים לשני ההורים וזקוקים לנכוחותם בחייהם". טובת הילדים דורשת, כי גם לאחר פרידת ההורים "ימשיכו להיות בקשר משמעותי עם כל אחד מההורים".

1. בחקירתה הנגדית בדיון שהתקיים ביום 23/2/2017, שבה פקידת הסעד וחזרה על המלצותיה בתסקיר ועל אפיוני ההורים. היא שבה והדגישה, כי האם מרגישה בטוחה יותר כאשר בין הילדים לאב קיים קשר מצומצם.

1. עוד עלה בדיון הדו"ח של הפסיכולוג ..... , בו נאמר כי לאב היו תחושות של חרדה ודיכאון עם נטייה להתפרצויות. מדובר בחוות דעת משנת 2003, כאשר האב טוען, כי אין חוות הדעת מלפני 13 שנה רלוונטית למצבו היום. עוד אמרה פקידת הסעד, כי אין כל בעיה לאב להלין הילדים, לדאוג לצרכיהם ולקחתם למסגרות.

1. טוענת האם בסיכומיה, כי יש לקבוע כי היא תהיה המשמורנית כהמלצת פקידת הסעד, שכן היא היחידה המסוגלת לשמש דמות אחראית עבורם, לדאוג ולספק לכל צרכיהם ולהציב להם גבולות ברורים.

1. התובעת בסיכומיה מטילה דופי בפקידת הסעד, טוענת שאימצה את טענות האב בדרך לא מקצועית, תוך שהתעלמה מהתמכרותו לסמים קלים משך 15 שנה. כן התעלמה פקידת הסעד לדברי האם מחוות הדעת של הפסיכולוג, כאשר לא ביקשה חוות דעת עדכנית.

1. האם מבקשת לאמץ את החלופה הראשונה המוזכרת בתסקיר, המצומצמת יותר, ושבה ומדגישה, כי היא נשאה על כתפיה לבדה את עול גידול הילדים. אין היא מכחישה כי הנתבע אוהב את הילדים והם אותו, אולם האהבה והקשר החם באו לביטוי במרוצת השנים "בבילויים והרפתקאות ולא בחינוך ואחריות".

1. היא שוללת מכל וכל את האפשרות כי הילדים ילוננו אצל אביהם במהלך השבוע, הן בשל היותו מכור לסמים קלים והן בשל שאר הטענות והנימוקים שפרשה. עוד מציינת היא, כי הוא מעולם לא התגורר לבדו, וגם עתה מתגורר הוא בבית הוריו.

לדבריה אין הוא מעוניין לעבור לדירה משלו, ואם יעשה כן לא יצליח להסתדר לבדו, ובוודאי שלא להלין הילדים, בביתו.

1. היא שבה ותוקפת את פקידת הסעד שהמלצותיה אינן מקצועיות, שהלכה שבי ו"קנתה" את גרסת הנתבע, ולא נתנה דעתה כיצד יתבצעו הסדרי ההתראות הנרחבים כאשר האב עובד משרה מלאה ומתגורר בבית הוריו המבוגרים.

1. לא זאת אף זאת, מעבר לחוסר המקצועיות של פקידת הסעד היא גם חוטאת בחוסר ניטרליות, ובכך שבחרה לבצע בדיקות סלקטיביות באשר למצב הילדים. עבודתה אינה מקצועית, מוטה, והיא הולכה שולל על ידי דמעותיו של האב.

1. מנגד טוען האב, כי אין כל סיבה לא לאמץ את המלצות התסקיר. באשר לסמים שעישן טען כי מדובר בסמים קלים שלא הפריעו לתפקודו, ולבקשת פקידת סעד הוא חדל מלהשתמש בהם ומבצע בדיקות חודשיות. לגבי הסמים שנמצאו בדירתו, טוען כי נמצאה כמות קטנה לשימוש עצמי. לדבריו, היו מקרים שהתובעת עישנה עימו וכן קרובי משפחתה.

1. הוא מדגיש את דברי פקידת הסעד, כי האם מציגה עמדה לוחמנית ובלתי מתפשרת, וגורמת להתמשכות הסכסוך, וזאת בניגוד לאב המוכן להתפשר. עוד מזכיר הוא דברי פקידת הסעד, שלוחמנותה של האם הינה ממוקדת מטרה "גם על חשבון הקשר של הילדים עם האב, קשר שלהתרשמותי כך לדבריה של ל", תורם לילדים בכלל ול... בפרט שרגיש יותר מאחיו. עוד מזכיר הוא דברי פקידת הסעד, שאמרה כי בקשתו לחלוקת זמנים שיויונית לא נובעת משיקולים זרים אלא מאהבתו אליהם ורצונו להיות שותף לגידולם". עוד מזכיר הוא, כי פקידת הסעד ציינה מפורשות, כי "לאב יכולת הורית טובה וכישרון הורי מיוחד להתנהל עם הילדים בדרכי נועם והנאה".

1. לאור כל זאת מבקש האב לאמץ את המלצות התסקיר, ולאור העובדה שחלוקת זמנים זו הינה כמעט שוויונית, יש לפסוק משמורת משותפת.

37. עיינתי בכובד ראש בטענות הצדדים, בניסיונות המקרה שבפני ובעמדת פקידת הסעד, ואני סבור כי יש לקבל המלצות התסקיר במלואן. כאמור, שני ההורים הינם הורים מיטביים האוהבים ודואגים לילדיהם ואין כל סיבה כי חלוקת השהות לא תהא שוויונית או קרובה לכך. אני מקבל גם את המלצת התסקיר וקובע כי משמורת הקטינים תוקנה לאם, הגם שמדובר בדקלרציה חסרת תוכן של ממש שכן החשוב הוא חלוקת השהות של הילדים אצל הוריהם והאפוסטרופוסות המשותפת.

38. לפי שעה יחלו הסדרי ההתראות הן באמצע השבוע והן בסופי השבוע כאמור בשלב א' להמלצות התסקיר, וברגע שלאב תהיה דירה משלו יחל שלב ב' האמור בתסקיר. הסדרי ההתראות בחגים ובחופשות יחלו לאלתר.

39. יחד עם זאת, רשאי האב לבקש כי שלב ב' יחל עוד קודם למעברו לדירה משלו, היה ותוגש בקשה שכזו, אורה לפקידת הסעד לבדוק אם תנאי המגורים של האב במקום בו הוא רוצה לארח את הילדים ולקבלם אליו לביצוע שלב ב' של התסקיר.

40. אני נותן גם תוקף של פסק דין לכל המלצות התסקיר בעניין הדרכה הורית לאם, וטיפול רגשי תומך לאב. פקידת הסעד תפנה ההורים בדחיפות למסגרות המתאימות.

41. האב ימשיך להיות במעקב ניקיון מסמים במעבדה הנקובה בתסקיר.

התביעה הרכושית:

1. בתביעה זו המוגדרת בכותרת "פירוק שיתוף", עותרת התובעת למחצית הזכויות בדירת המגורים, לסעד הצהרתי כי היא זכאית להירשם כבעלים בלעדי ברכב המיצובישי המחוזק על ידה, וכי היא זכאית למחצית הזכויות הסוציאליות, לרבות קרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות של הנתבע.

1. בכל האמור לדירה, לב הסכסוך הרכושי, מדובר בדירה אותה רכש הנתבע טרם הנישואין וטרם היכרותו את התובעת בסך של כ- 700,000 ₪. 400,000 ₪ שולמו, ואילו יתרת ה- 300,000 ₪ מומנו באמצעות משכנתא שמשולמת מאז נישואי הצדדים מחשבונם המשותף.

1. כאשר התגוררו הצדדים בדירה שכורה ב....., התגוררה בדירה הנדונה אחת הנתבע, כאשר דמי השכירות ששילמה נכנסו לחשבון המשותף של בני הזוג ממנו ירדו החזרי המשכנתא. מוסיפה התובעת וטוענת, כי עם הרחבת המשפחה טרם לידת הבן השלישי, נערך שיפוץ בדירה בסך של 140,000 ₪ כאשר 20,000 ₪ מסך זה מומן מחסכונות שלה מלפני הנישואים ו- 120,000 ₪ ממשכנתא נוספת שנטלו הצדדים.

1. במרוצת השנים ערכו הצדדים שני הסכמים רכשיים:

סמוך לפני הנישואים חתמו על הסכם ממון, הקובע בין השאר כי "הדירה לא תובא בחשבון בשום צורה שהיא לצורך איזון משאבים בין הצדדים". כן נאמר, כי במועד הפקיעה כל תשלום ששולם במרוצת הנישואים על חשבון פירעון המשכנתא, יחולק בין הצדדים בחלקים שווים. עוד מזכר בהסכם, כי סך של 100,000 ₪ אותם חסכה האישה טרם הנישואים וכן מכונית הפולקסוואגן שלה - לא יאוזנו.

1. טוענת התובעת, כי במהלך הנישואין הגיעו להסכמה נוספת על פיה חלק מיתרת המשכנתא בסך של 100,000 ₪ יסולק מכספיה, שאינם ברי איזון, שכן נצברו מלפני הנישואים וכפי שאומר במפורש הסכם הממון, ובתמורה לכך תהא היא זכאית לקבל מחצית משווי הדירה למטרת רכישת דירה אחת.

1. הצדדים ערכו הסכם ממון שני, התובעת העבירה 110000 ₪ להקטנת חוב המשכנתא, הצדדים חתמו על ההסכם, אולם תוך הונאה, מרמה וחוסר תום לב, סירב הנתבע לאשרו כדין.

1. בהסכם זה נאמר בין השאר, כי הצדדים מסכימים כי האישה תפתח חסכונה זה בסך של 100,000 ₪ לטובת כיסוי חלק מיתרת המשכנתא הרובצת על הדירה, וכן כי הצדדים מסכימים, כי במקרה של פירוד או פטירה של מי מהצדדים, תהא זכאית האישה ו/או יורשה לקבל מחצית משווי הדירה למטרת קניית דירה אחרת. במידה ולא תירכש דירה אחרת, היא תהיה זכאית להשבת סך ה- 100,000 ₪.

1. טוענת התובעת, כי הגם שההסכם לא אושר כדין, הוא מחייב, כי התנהגות הצדדים מצביעה על כוונה מפורשת לראות בדירה נכס משותף לשניהם, כך נהגו בכל האמור לשכר הדירה שהתקבל מאחות הנתבע, כך נהגו בהחזרי המשכנתא ששולמו מהחשבון המשותף, וכך נהגו בכל האמור להוצאות שיפוץ הדירה וסילוק חלק מהמשכנתא מכספיה שלה. באשר לרכב, היא טוענת כי רכב המיציבושי נרכש על ידה מכספי מכירת רכבה הקודם, אשר היה בבעלותה טרם הנישואים, והסכם הממון מחריגו מאיזון. באופן פורמלי נרשם הרכב החדש על שם הנתבע, שטיפל במכירה והרכישה, שכן היא היתה בחופשת לידה עם הבת הבכורה.

1. מנגד טוען הנתבע, כי ההסכם השני לא אושר כדין, ולפיכך אינו מחייב. לדבריו השיפוץ בדירה מומן מתוך כספי מתנות החתונה והיתרה באמצעות משכנתא.

1. באשר למכונת טוען הוא, כי במועד הנישואין רבצה הלוואה על המכונת הלוואה בסך 40,000 ₪ ששולמה על שני הצדדים, וכאשר החליפו את הרכב הוסיפו סך של 5,000 ₪.

1. השאלה המרכזית הניצבת בפני בתיק הרכושי הינה, משמעותו ותוקפו של הסכם הממון השני.

1. אכן הלכה היא, כי הסכם רכושי שבטיבו ובטבעו הינו הסכם ממון, יש לאשרו במתכונת הקבועה בסעיף 2 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, והסכם שלא נעשה בפרוצדורה זו אינו הסכם תקף. דהיינו, הסכם ממון שלא אושר על ידי בית המשפט או בית הדין על פי הפרוצדורה הקבועה בחוק, הוא משולל תוקף ובטל מיסודו (ע"א 169/83, שי נ' שי), אישור בית המשפט ובית הדין הוא קונסטיטטיבי ומכונן את תוקפו של הסכם הממון.

1. יחד עם זאת פתחה הפסיקה פתח למקרים מסוימים בהם ניתן להכיר בתוקפו של הסכם רכושי, שמטיבו וטבעו נושא הוא אופי של הסכם ממון, הגם שלא אושר כדין.

1. אומרת כב' השופטת עדנה ארבל בבע"מ 4547/06:

"השאלה האם יש מקום להכיר בתוקפו של הסכם ממון שלא אושר על ידי בית המשפט, לא זכתה לתשובה חד משמעית בפסיקה, ויש לגביה דעות לכאן ולכאן, בתלות, בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. יש הסוברים, כי אישור המוענק על ידי בית משפט להסכם ממון מהווה תנאי לתקופתו, ומאידך גיסא, יש הרואים באישור זה רובד נוסף להסכם שערכו בני הזוג, אשר לפיו, גם הסכם ממון שלא אושר על ידי בית המשפט עשוי להיחשב להסכם תקף על פי דיני החוזים".

1. אחד המקרים בהם קבע בית המשפט כי נכיר בתוקפו של הסכם ממון שכזה הגם שלא אושר, הוא במקרה שבו הצד המתנגד ליתן תוקף להסכם נוהג שלא בתום לב, ובייחוד כאשר אותו צד קיבל, ולא מחה כי ההסכם לא אושר כדין, את היתרונות שאותו הסכם מעניק לו. (ע"א 151/85, רודן נ' רודן). אומר בית המשפט במקרה זה, "נראה לי כי במקרה זה מנועה המשיבה 2 מלעלות טענה זו ... לאחר שהיא קיבלה את מה שההסכם העניק לה, ובעת שהיא נדרשת לעמוד בנדרש ממנה על פיו. העובדה שהיא נהגה על פי ההסכם במשך 9 שנים, מעידה על כך שהיא הכירה בתוקפו ... וכי היא חתמה על ההסכם מתוך רצון חופשי ומתוך מודעות מלאה להשלכותיו. העלאת טענה זו בשלב כה מאוחר, הינה שימוש בזכות שלא בתום לב, דבר העומד בסתירה לסעיף 39 לחוק החוזים ... המטיל את החובה לנהוג בתום לב לגבי השימוש בזכות הנובעת מהחובה, אך לאור הוראות סעיף 61(ב) לחוק הנ"ל, משמשות ההוראות שבסעיף 39, ככל שהדבר מתאים לעניין ובשינויים המחויבים

כעקרון התנהגות וכמדיניות משפטית מחייבים לעניין פעולות משפטיות וחייבים שבכלל המערכת המשפטית".

רוח זו פסק גם חברי כב' השופט נמרוד פלקס בתה"ס ירושלים 15-11-32295, עת קבע, כי "אין לגרוע מהאפשרות שהסכם מעין זה יאכף אף שלא אושר. מקום בו מבוצע חלק מהסכם הממון ומי מהצדדים משנה לרעה מצבו בהסתמך על כך, עשוי להיות הצד האחר מנוע ומושתק מלהתכחש להתחייבויותיו, נוכח חובת תום הלב... התנערות האיש מהתחייבויותיו... נעשתה בחוסר תום לב לאחר שהאישה ביצעה למעשה את כל התחייבויותיה ההסכמיות... ובכך שינתה האישה מצבה לרעה, בהסתמך על כך שהאיש ימלא אחר התחייבויותיו".

1. עוד אזכיר את דברי כב' השופט רובינשטיין בבע"מ 7734/08, הקובע גם הוא, כי גם הסכם ממון שלא אושר כדין עשוי להיות תקף אם הצדדים נהגו לפיו ומכוח עקרון תום הלב, ההשתק והמניעות. אומר כב' השופט רובינשטיין, תוך שמזכיר את דבריו בבע"מ 9126/05 "לעיצומם של דברים, כשלעצמי מקובלת עלי במישור העקרוני העמדה שהציג בית המשפט לענייני משפחה, לפיה לא יוכל צד להסכם ממון חתום שלא הוגש לאישור, להישמע בטענה של העדר אישור לאחר שנהנה לאורך זמן מפירות הסכם". גם כב' השופט רובינשטיין קושר לעניין זה את חובת תום הלב.

1. ומעבר לזאת יש לזכור את הוראות סעיף 5 (א) (3) לחוק, הקובע כי "עם פקיעת הנישואים... זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג, למעט - ... נכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוים לא יאוזן ביניהם". דהיינו, חוק יחסי ממון עצמו, מכיר באפשרות כי הצדדים יערכו הסכם בכתב שלא יאושר בפרוצדורה אותו קבע החוק לאישור הסכם ממון, והסכם זה יחייב. (בג"צ 10605/2002, גמליאל נ' בית הדין הרבני הגדול). ואכן קיימת דעה בפסיקה כי כוונת סעיף זה של חוק יחסי ממון לאפשר לבני זוג לערוך הסכם רכושי ממוקד בכל האמור לנכס ספציפי, שיחייב, גם אם לא אושר, כהסכם ממון.

1. בפסק דין גמליאל הנ"ל אומר בית המשפט: "הסכם ממון אינו ההסדר האפשרי היחיד שחוק יחסי ממון מתייחס אליו לצורך חלוקת הנכסים בין בני זוג... ההסכם שנקשר בין בני הזוג במקרה שלפנינו הגם שאינו עולה כדי 'הסכם ממון' כהגדרתו בחוק יחסי ממון הרי הוא בר תוקף במסגרת הסדר משאבים בין הצדדים לפי סעיף 5 (א)(3) לחוק וניתן לאוכפו".

1. אינני מאמין לנתבע כי ההסכם השני נחתם "תחת לחץ" וכי לאחר שחתם עליו הבין כי מדובר בהסכם "מקפח". אין לי ספק כי היתה הסכמה בין הצדדים כי בתמורה לסך ה- 100,000 ₪ שהעבירה האישה מכספה שלה (כאשר לפי מסמכי ההעברה מדובר בסכום של 110000 ₪), מחצית מהדירה תוקנה לה בעת הפקיעה לצורך רכישת דירה אחרת. אני מאמין לתובעת, כי לאחר שסך הכסף הועבר להקטנת

המשכנתא, הנתבע נהג שלא בתום לב, ולאחר שחתם על הסכם הממון, סירב לאשרו. לפנינו מקרה מובהק החופף את ההלכות הנ"ל שגובשו בפסק דין "רודן" הנ"ל, בו צד אחד נוהג בחוסר תום לב, ולאחר שנהנה מהוראות ההסכם המטיבות עמו, מתנער ממנו וטוען כי לפנינו הסכם לא תקף. צד שכזה מושתק ומנוע מלטעון כי ההסכם אינו מחייב שכן לא אושר כדין.

1. אינני מקבל גם את טענתו של הנתבע כי הוראות ההסכם הינן בבחינת "תרתית" תסתרי" ההסכם ברור לחלוטין ואין בו כל סתירה פנימית. ההסכם קובע כי היה והתובעת לא תרכוש דירה בכספים שתקבל ממחצית דירת המגורים היא תהיה זכאית להשבת סכום ה- 100,000 ₪.

1. אומר הנתבע בסיכומיו כי הפסיקה קבעה "כי רק במקרים חריגים" יחייב הסכם ממון שלא אושר כדין. אני סבור כי לפנינו מקרה מובהק שכזה.

1. עדותו של הנתבע היתה מאוד לא אמינה ורצופת סתירות בכל האמור לעריכת ההסכם השני. כאמור, הוא טען כי ההסכם נכרת עקב לחץ ואיומים, כי אם לא יחתום "לא תראה את הילדים". לאחר מכן טוען "לא התייחסתי להסכם, לא קראתי אותו, הוא בכלל לא אצלי". משנשאל אם לא קרא אותו כיצד הבין כי ההסכם נוגד את טובתו, השיב "הבנתי שהוא לא טוב ממנה".

1. בהמשך טוען הוא, שהכסף שהעבירה התובעת יתכן ומקורו ממתנות החתונה, אולם אם אלה פני הדברים, מדוע ההסכם הראשון קובע כי מדובר בכספים של התובעת ולא בכספים משותפים? הוא ממשיך ונשאל, אם לא רצה לאשר את ההסכם מדוע הסכים לקבל את הכסף, וגם על כך אין לו תשובה מספקת אלה מפותלת. הוא ממשיך ונשאל מדוע מהרגע בו החליט כי ההסכם לא יאושר לא השיב את הכסף לתובעת? ועל כך עונה הוא בתשובה דחוקה "אם היתה מבקשת היתה מקבלת".

1. חוסר אמינותו בולט גם בהמשך החקירה. הוא טוען, והדבר כלל אינו מתקבל על הדעת, כי טרם שהועבר הכסף על ידי התובעת הוא אמר לה כי אין בכונתו לאשר את ההסכם. משנשאל אם הדבר הגיוני לא היה בפיו מענה.

1. חשוב לזכור, כי תחילה נחתם ההסכם השני (17.7.11) וחודש אחר כך בוצעה העברת הכספים (18.8.11). דבר זה מחזק את טענת האישה, כי כספה הועבר בעקבות הסכמה כפי שגובשה בהסכם.

1. די בכך לקבוע כי ההסכם השני מחייב. אך על זאת ניתן להוסיף את הדברים הבאים המצביעים על כוונת שיתוף ספציפי בדירה הנידונה. גם לגבי בני זוג שנישאו לפני שנת 1974 וחל עליהם המשטר הרכושי של הלכת השיתוף, וגם לגבי בני זוג שנישאו לאחר מועד זה וחל עליהם הסדר איזון המשאבים, אומרת הפסיקה כי במקרים מסויימים דירת המגורים שאחד מהם הביא לנישואים יכול ותחשב כמשותפת. בכל האמור למשטר הרכושי הראשון פסק הדין המנחה בעניין זה הוא הדרי נ' הדרי (ע"א 86/93), והאפשרות לטעון לכוונת שיתוף ספציפי בדירת המגורים שאחד מבני הזוג הביא לנישואין, ולגביהם חל הסדרי איזון המשאבים, הוכרה גם היא. ראה למשל בן גיאת נ' בן גיאת (ע"א 7750/10, אלמונית נ' אלמוני בע"מ 1398/11). לגבי אלה האחרונים נפסק, כי לצד משך שנות נישואים יש להראות "דבר מה" להוכחת כוונת השיתוף. בענייננו קיים "דבר מה" למכביר:

הדירה שופצה ממקורות משותפים (גם הבעל טוען כי המקורות היו מתנות החתונה ומשכנתא שנטלו) שכר הדירה נכנס לחשבון משותף, החזר המשכנתא שולם מחשבון משותף, והדבר מה העיקרי שיש בו להצביע על כוונת שיתוף הינו ההסכם השני, גם אם תמצא לומר שלא אושר כדין ולפיכך אינו מחייב, בהחלט יכול הוא לשמש כאינדיקציה לכוונת השיתוף.

1. סוף דבר:

אני נותן תוקף להוראות ההסכם השני מיום 17.7.11 וקובע כי דירת המגורים תימכר, ולאחר סילוק המשכנתא יהיה זכאי כל צד למחצית התמורה שנתרה. התובעת חייבת לרכוש דירה אחרת מכספי התמורה שיגיעו אליה כאמור בהסכם וזאת בתוך שנה אחת. היה ולא תרכוש דירה בפרק זמן זה יחול הסיפא האמור בסעיף 5 (ב) להסכם השני.

1. אני דוחה את תביעת האישה בכל האמור לרכב המיצובישי. נחה דעתי כי הצדדים גיבשו כוונת שיתוף ספציפי ברכב זה, שהינו נכס משפחתי מובהק, שהחליף את הרכב הקודם אותו הביאה האישה לנישואין ונקבע בהסכם הממון כי לא יאוזן. זאת ועוד, טוען הנתבע כי משק הבית המשותף המשיך ושילם חוב עבור המכונית הראשונה, והשלים סך של 5,000 ₪ עבור רכב המיצובישי. עוד יש לזכור כי מכונית הינה נכס משפחתי מובהק שכמות הראיות להוכיח שיתוף בו הינה מינימלית. לאור כל זאת אני קובע, כי לנתבע מגיע מחצית משווי הרכב על פי מחירון יצחק לוי ביום הקרע.

1. הצדדים כאמור הסכימו כי התקופה הקובעת היא מיום הנישואין 3.3.08 ועד יום הגשת התביעה הראשונה 10.2.16. לאור זאת אני קובע כי כל זכות סוציאלית לרבות קרן השתלמות, קופת גמל, פנסיה וכיוצ"ב אותה צברו הצדדים בפרק זמן זה, תאוזן ביניהם באופן שוויוני.

1. כמו-כן אני קובע כי כל יתרה בין לזכות ובין לחובה שהיתה בחשבונות הצדדים ביום הקובע תאוזן.

1. היה ולא ישכילו הצדדים למכור הדירה בכוחות עצמם בתוך 60 יום ימנה בית המשפט כונסי נכסים.

1. טוב יעשו הצדדים אם ישכילו להגיע להבנות והסכמות בכל האמור ליישום וביצוע הוראות החלק הרכושי של פסק דין זה ולא יטרידו את בית המשפט כגון דא.

תביעת המזונות

1. בתביעה זו לא הוגשה בקשה לסעד זמני, שכן האישה נעתרה למתכונת אותה הציע הבעל כי המזונות הזמניים יהיו כדלקמן:

החזר תשלום המשכנתא בסך של 2,250 ₪, שכר לימוד עבור הבת ... 270 ₪, ארנונה 320 ₪ ומזונות עבור ... ו..... בסך כולל של 2,400 ₪. סה"כ 5,240 ₪ לחודש. הסדר זה לא כולל מזונות עבור הבן .... המקבל קיצבת נכות.

1. בסיכומיה טוענת האם כי מדובר בסך מזונות מינימלי שהסכימה לו כמזונות זמניים ועל מנת "לא להחריף את הקרע בין הצדדים".

1. בסיכומיה לא נוקבת התובעת בסך מזונות אותו היא דורשת אלא טוענת כי להסדר הזמני יש להוסיף מחצית הוצאות חוגים וקייטנות, הוצאות חינוך, הוצאות רפואיות חריגות וכן לחייב את האב לבדו בהוצאות הניתוח העתידי שצפוי לעבור הבן .... המוערך על ידה ב- 500,000 ₪, ככל שהניתוח לא ימומן על ידי קופת חולים. לחילופין עותרת היא להותיר את ההסדר הקיים על כנו.

1. מנגד טוען האב בסיכומיו, כי משכורתו הינה 8,000 ₪ לחודש בעבודתו כשכיר במכולת של אביו, כאשר האם מרוויחה 4,500 ₪ בחודש כסייעת בבית ספר תיכון.

1. לדבריו, הבן .... מקבל קיצבת נכות בסך של 2,550 ₪ לחודש וקיצבה זו מכסה את כל צרכיו החודשיים ולא רק את צרכיו הרפואיים. מעבר לכך מקבלת האם 500 ₪ קיצבת ילדים.

לדבריו, לו התקבל הצעתו לשלם מזונות עבור הילדים .... בסך של 1,200 ₪ לחודש עבור כל אחד מהם, סך הכל 2,400 ₪ לחודש, ובתוספת הקיצבה שמקבל .... בסך 2,600 ₪, ובתוספת משכורתה של האישה וקיצבת ילדים תגיע הכנסתה הכוללת לסך של 10,000 ₪ לחודש.

1. מנגד טוענת התובעת, כי מעבר לשכר המופיע בתלוש של 8,000 ₪ הוא מקבל ממכולת אביו מוצרים בסכום נכבד כל חודש, וכן מקבל הוא פלאפון, רכב ואחזקת רכב. בכל האמור לקיצבת הנכות של הבן ...., טוענת היא כי מקיצבה זו היא חוסכת כל חודש 800 ₪ לניתוח עתידי.

1. האב לא מכחיש כי הוא מקבל פלאפון ואחזקת רכב ממקום עבודתו, וכי הוא מקבל מוצרי מכולת מחנות אביו, אם כי בהיקף מצומצם יותר מזה שטוענת התובעת. אני מעריך כי סך ההטבות המגיעות לנתבע מאחזקת הרכב, הפלאפון ומוצרי המכולת, מגיעים ל 3500 ₪ לחודש. ומכאן יש לקבוע לצורך פסיקת המזונות, כי הכנסתו הכוללת של האב מגעת ל- 11,500 ₪ לחודש.

1. בכל האמור לקיצבת הנכות של הבן ...., מקבל אני את עמדת האב כי קיצבה זו מספקת את צרכיו ההכרחיים, ואף האם מודה כי מסך זה היא חוסכת עבורו סך של 800 ₪ לחודש עבור ניתוח עתידי.

1. למרבה הפלא איש מהצדדים לא התייחס בסיכומיו ואף לא הגיש בקשה להשלמת סיכומים, בכל האמור להלכה החדשה שנפסקה לא מכבר בבית המשפט העליון, הקובעת כי החל מגיל 6, גם בצרכים ההכרחיים של הילדים מחויבים שני ההורים פרופורציונאלית להכנסותיהם, מכוח דיני הצדקה. (בע"מ 919/15, עמ"ש 14612-10-16). הלכה זו נפסק חלה גם על תיקים שהיו תלויים ועומדים בעת פסיקת ההלכה.

1. הנה כי כן, לפנינו אב המשתכר פי שתיים וחצי מהאם, חלוקת שהות הילדים עומדת בקרוב להיות כמעט שיוויונית, כל אחד מבני הזוג יקבל מחצית מתמורת הדירה, ועל נתונים אלה יש ליישם את ההלכות האחרונות בדיני המזונות. בענייננו, חבה גם האם בצרכיהם ההכרחיים של הילדים החל מגיל 6 מכוח דיני הצדקה, אולם ברור הוא, כי לאור השתכרותה הנמוכה יכולה היא להפריש לאחר סיפוק צרכיה סכום קטן לצרכי הקטינים.

1. שקלתי בכובד ראש את נסיבות המקרה שבפני, טענות הצדדים, והסכום שיוותר בידי התובעת עם שתימכר הדירה, ואני קובע כדלקמן:
  - א. עד יום פירוק השיתוף בדירה יעמוד בעינו ההסדר הקיים, על פיו נושא הנתבע במלוא החזר המשכנתא ומעביר לאם סך של 1,200 ₪ לחודש עבור כל אחד מהילדים ... ו... , וכן נושא הוא בסך הארנונה ושכר לימוד עבור הבת ... .
  - ב. החל מיום פירוק השיתוף בדירה וקבלת חלקה של האם בתמורה, ישא האב במזונות ילדיו באופן הבא:
    1. האב פטור ממזונות הבן ... כל עוד מקבל הוא מקבל קיצבה באותו סדר הגודל.
    2. עבור כל אחד מהילדים ... ו... , ישא האב במזונות כל אחד מהם, לרבות רכיב המדור, בסך של 1,850 ₪ לחודש בהצמדה למדד אחת לשלושה חודשים.
    3. כן ישא האב במחצית ההוצאות הרפואיות החריגות עבור הילדים ... ו... .
    4. האב פטור מהוצאותיו הרפואיות השוטפות של הבן ... , האמורות להיות מכוסות מקצבת הנכות. ברור מאליו, כי הוצאה רפואית כבדת משקל עבור הבן ... כדוגמת ניתוח עתידי, שלא תכוסה על ידי ביטוח הבריאות, ישאו בה ההורים באופן שווה.
    5. האב ישא במחצית חוג אחד ומחזור אחד של קייטנת קיץ עבור שלושת הקטינים, וכן עלות שיעורי עזר כפי שתקבע המורה או היועצת.
    6. קצבת הנכות של הבן ... וקצבת הילדים תמשיך ותגיע לאם.
    7. בהגיע כל קטין לגיל 18, או עם סיימו את לימודיו התיכוניים או עם גיוסו לצה"ל או לשירות לאומי, על פי המאוחר, יעמוד סך המזונות המשולם עבורו על סך של 600 ₪ לחודש בהצמדה למדד אחת לשלושה חודשים, וזאת עד לתום השירות הצבאי.
85. למען הסר ספק, מעבר לאמור בפסק דין זה האב פטור מכל הוצאה או תשלום עבור הילדים, לרבות ביגוד, הנעלה, תספורות, מתנות יום הולדת לחברים וכיוצ"ב. עליו לספק את צרכיהם עת הם שוהים אצלו.
86. המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים ולפקידת הסעד.

ניתן היום, ה' שבט תשע"ח, 21 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

